

Alcohol verkoop

aan jongeren
2014

ONDERZOEK NAAR DE ONTWIKKELING IN DE REGIONALE NALEVING
IN OPDRACHT VAN GGD GELDERLAND-ZUID EN IRISZORG

Achtergrond

In opdracht van de GGD Gelderland-Zuid heeft Nuchter een nalevingsonderzoek alcohol uitgevoerd bij diverse verkoopkanalen uit die streek. In dit nalevingsonderzoek staat de leeftijdsgrens van 18 jaar centraal. Jongeren mogen pas vanaf 18 jaar zwakalcoholhoudende- en sterke dranken kopen. Dit is wettelijk vastgelegd in artikel 20, lid 1 van de Drank- en Horecawet:

'Het is verboden bedrijfsmatig of anders dan om niet alcoholhoudende drank te verstrekken aan een persoon van wie niet is vastgesteld dat deze de leeftijd van 18 jaar heeft bereikt.'

Bij twijfel aan de leeftijd van de koper is de verstrekker verplicht om actie te ondernemen en de leeftijd vast te stellen aan de hand van een geldig legitimatiebewijs. In dit onderzoek is gemeten in hoeverre de verstrekkers van diverse verkoopkanalen actie ondernemen - een interventie plegen - en in hoeverre zij vervolgens overgaan tot een correcte naleving van de Drank- en Horecawet.

Methode

In de periode maart tot en met juni van 2014 zijn in totaal 138 verstrekkers gemeten op interventie en naleving met behulp van zeventienjarige én vijftienjarige MysteryKids, onder begeleiding van auditoren van Nuchter. Per verstrekker zijn steeds twee aankoop pogingen gedaan door een zeventienjarige jongen en meisje, aanvullend aan deze twee aankoop pogingen heeft ook een vijftienjarige MysteryKid een aankoop poging gedaan. In totaal zijn er 276 aankoop pogingen gedaan door zeventienjarige MysteryKids en aanvullend 138 aankoop pogingen door vijftienjarige MysteryKids. In tabel 1 zijn het aantal aankoop pogingen per gemeente en verkoopkanaal zichtbaar.

TABEL 1: AANTAL AANKOOPPOGINGEN PER GEMEENTE EN VERKOOPKANAAL									
		Cafeteria	Horeca	Jongerencentra	Slijterij	Sportkantine	Supermarkt	Pogingen totaal	Locaties totaal
Druten	17 jarig	4	4	0	2	4	6	20	10
	15 jarig	2	2	0	1	2	3	10	10
Groesbeek	17 jarig	6	8	2	2	8	6	32	16
	15 jarig	3	4	1	1	4	3	16	16
Millingen aan de Rijn	17 jarig	4	4	0	0	2	2	12	6
	15 jarig	2	2	0	0	1	1	6	6
Nijmegen	17 jarig	0	30	0	12	44	42	128	64
	15 jarig	0	15	0	6	22	21	64	64
Ubbergen	17 jarig	6	0	0	2	2	6	16	8
	15 jarig	3	0	0	1	1	3	8	8
Westmaas en Waal	17 jarig	4	8	0	2	4	6	24	12
	15 jarig	2	4	0	1	2	3	12	12
Wijchen	17 jarig	10	10	0	6	8	10	44	22
	15 jarig	5	5	0	3	4	5	22	22
TOTAAL 17-jarig		34	64	2	26	72	78	276	138
TOTAAL 15-jarig		17	32	1	13	36	39	138	138

Bij ieder afzonderlijk bezoek aan een verstrekker staan steeds twee metingen centraal. Ten eerste is gemeten of de MysteryKids alcohol kunnen aankopen. Geregistreerd is of het artikel werd verkocht, ja of nee (naleving). Ten tweede is gemeten of de verstrekker de leeftijd van de MysteryKids heeft vastgesteld (interventie). Gemeten is of de verstrekker heeft gevraagd naar leeftijd - ja of nee, gevraagd heeft naar een legitimatiebewijs - ja of nee - of beiden heeft gedaan - ja of nee.

Behalve bovenstaande metingen, zijn waarnemingen uitgevoerd en geregistreerd door de MysteryKids en auditoren. Deze waarnemingen kunnen van invloed zijn op, of verband houden met, het wel of niet naleven van de Drank- en Horecawet door de verstrekker. Daarbij gaat het allereerst om het mogelijke gebruik van hulpmiddelen (die de verstrekker helpen bij het beoordelen van het legitiemheidsbewijs). Deze laatstgenoemde wordt besproken in deze factsheet. Verder worden waarnemingen uitgevoerd en geregistreerd gericht op de geschatte leeftijd van de verstrekker, het geslacht van de verstrekker, de situatieschets tijdens het bezoek aan een locatie - met name de drukte, de dag en het tijdstip van de aankoop, het type product, de aanwezigheid van aanduidingen en bemoeienis door anderen dan de verstrekker in het aankoopproces. Alleen wanneer verbanden rondom deze variabelen significant sterk zijn, worden deze besproken.

In deze factsheet zijn de nalevingscijfers op locatieniveau, de nalevingscijfers op aankoopniveau, de gepleegde interventies en de naleving na deze interventies uit 2014 gerapporteerd. Ieder onderdeel wordt na de bespreking van totaalresultaten - waarin de aankoop pogingen van zeventienjarige en vijftienjarige MysteryKids zijn weergegeven voor nalevingscijfers op aankoopniveau, de gepleegde interventies en de naleving als gevolg - opgesplitst in resultaten per gemeente en verkoopkanaal. In laatstgenoemde ligt de focus op aankoop pogingen van zeventienjarige MysteryKids. Later in deze factsheet zijn de belangrijkste resultaten uit dit nalevingsonderzoek afgezet tegen resultaten uit 2010 en 2012, waarin ook de belangrijkste resultaten gegenereerd door de vijftienjarige MysteryKids zijn weergegeven. Op deze wijze zijn de resultaten uit 2010, 2012 en 2014 in één oogopslag te vergelijken met elkaar. In bijlage 1 zijn twee overzichtstabellen opgenomen waarin per gemeente en per verkoopkanaal de belangrijkste gegevens zichtbaar zijn voor aankoop pogingen uitgevoerd door zeventienjarige en vijftienjarige MysteryKids. In de overige bijlagen zijn de groene locaties zichtbaar (op basis van de stoplichtmethodiek, zie figuur 1, 2 en 3), de oranje en rode locaties zijn beperkt inzichtelijk.

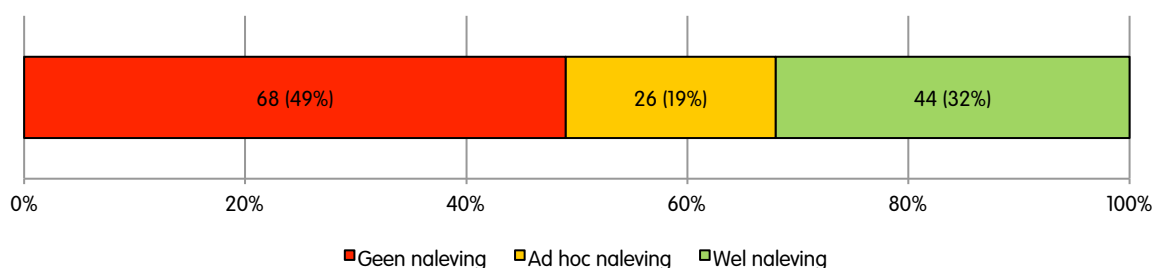
Resultaten

In figuur 1 zijn de nalevingscijfers te zien vanuit de door Nuchter ontwikkelde stoplichtmethodiek (naleving op locatieniveau). Deze methodiek houdt in dat de naleving ingedeeld wordt in drie categorieën; rood, oranje en groen:

- ✓ **Rood** betekent dat het bij de betreffende locatie bij beide pogingen is gelukt om zwakalcoholhoudende drank te kopen - geen naleving;
- ✓ **Oranje** betekent dat het bij de betreffende locatie bij één van de twee pogingen is gelukt om zwakalcoholhoudende drank te kopen - ad hoc naleving;
- ✓ **Groen** betekent dat het bij de betreffende locatie van de twee pogingen niet één keer is gelukt om zwakalcoholhoudende drank te kopen - wel naleving.

In figuur 1 is zichtbaar dat het bij 44 locaties (32%) beide keren niet is gelukt om zwakalcoholhoudende drank te kopen door de zeventienjarige MysteryKids. Bij 26 locaties (19%) is het één van de twee pogingen gelukt, bij 68 locaties (49%) is het beide keren gelukt om zwakalcoholhoudende drank te kopen. De aankoop pogingen uitgevoerd door vijftienjarige MysteryKids kunnen niet besproken worden vanuit de stoplichtmethodiek, aangezien zij één aankoop per locatie hebben uitgevoerd.

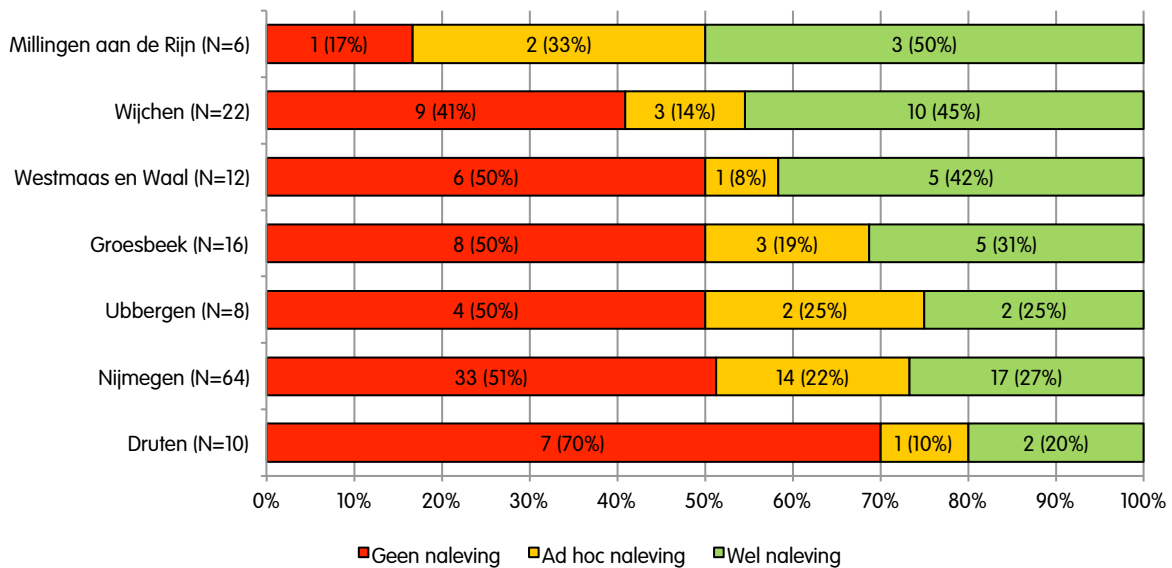
Figuur 1: Naleving op locatieniveau totaal - 17-jarige (N=138)

In figuur 2 zijn wederom de nalevingscijfers op locatieniveau zichtbaar, maar nu opgesplitst per gemeente. Deze figuur is hetzelfde te lezen en te interpreteren als figuur 1, met als enige verschil dat er in deze figuur een rangordening zichtbaar is. De gemeente met het laagste percentage rode locaties staat bovenaan de lijst, de gemeente met het hoogste percentage staat onderaan de lijst (ongeacht het aantal oranje of groene locaties).

Zichtbaar is dat de gemeente Millingen aan de Rijn procentueel het kleinste aantal rode locaties heeft (17%). Van alle locaties in deze gemeente, kan bij 17% drank gekocht worden door beide zeventienjarige MysteryKids. Daarnaast is zichtbaar dat de gemeente Druten procentueel het grootste aantal rode locaties heeft (70%). Van alle locaties in deze gemeente, kan bij 70% drank gekocht worden door beide zeventienjarige MysteryKids. Verder is zichtbaar dat de gemeente Millingen aan de Rijn tevens een relatief hoog percentage oranje locaties heeft (33%) - hetzelfde geldt (weliswaar in mindere mate) ook voor de gemeente Ubbergen (25%). Van alle locaties in deze gemeenten, kan bij 33% en 25% drank gekocht worden door één van beide zeventienjarige MysteryKids. Oftewel, de gemeenten met een hoog percentage aan oranje locaties, leven regelmatig 'net niet' correct na. Dit in tegenstelling tot de gemeente Westmaas en Waal en Druten, waar óf regelmatig correct wordt nageleefd, óf regelmatig niet correct wordt nageleefd.

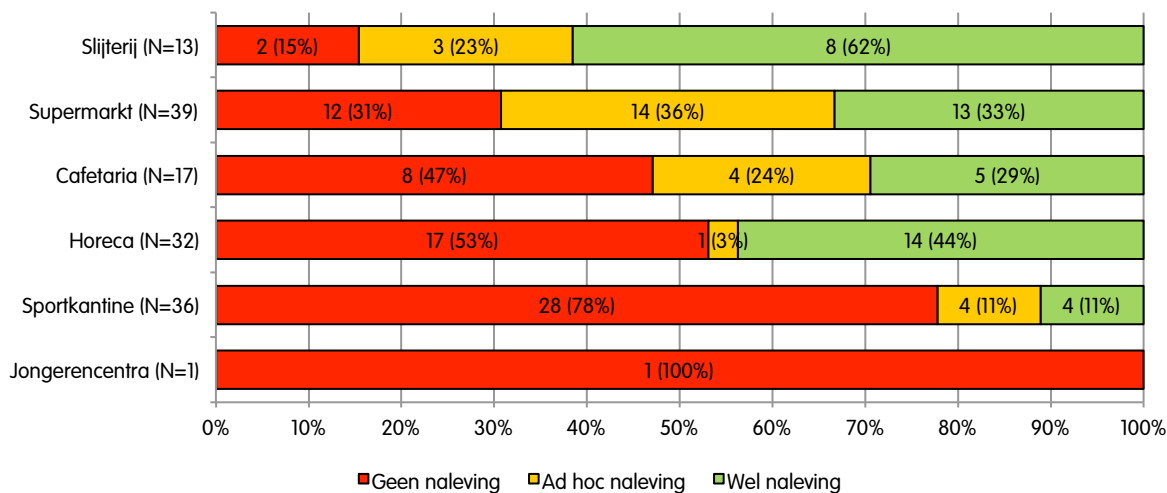
Figuur 2: Naleving op locatieniveau per gemeente - 17-jarige (N=138)

In figuur 3 (volgende pagina) zijn wederom de nalevingscijfers op locatieniveau zichtbaar, maar nu opgesplitst per verkoopkanaal, de rangordening is wederom gebaseerd op het percentage rode locaties.

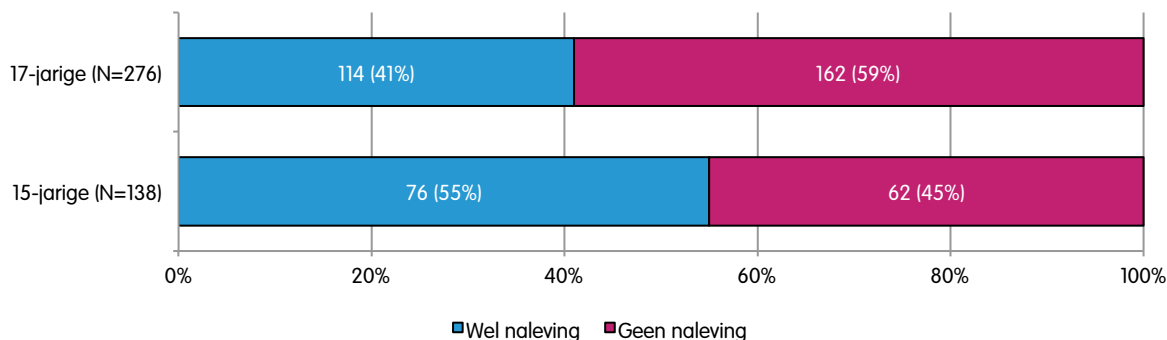
Zichtbaar is dat de slijterijen procentueel het kleinste aantal rode locaties hebben (15%). Van alle slijterijen in Gelderland-Zuid, kan bij 15% drank gekocht worden door beide zeventienjarige MysteryKids. Daarnaast is zichtbaar dat de sportkantines procentueel het grootste aantal rode locaties hebben (78%) - in verband met het kleine aantal bezochte jongerencentra (N=1), wordt dit verkoopkanaal buiten beschouwing gelaten in de bespreking van deze en overige figuren. Van alle sportkantines in Gelderland-Zuid, kan bij 78% drank gekocht worden door beide zeventienjarige MysteryKids. Verder is zichtbaar dat de supermarkten een hoog percentage oranje locaties hebben (36%). Van alle supermarkten in Gelderland-Zuid, kan bij 36% drank gekocht worden door één van beide zeventienjarige MysteryKids. Oftewel, de verkoopkanalen met een hoog percentage aan oranje locaties, leven regelmatig 'net niet' correct na. Dit in tegenstelling tot de horeca en de sportkantines, waar óf regelmatig correct wordt nageleefd, óf regelmatig niet correct wordt nageleefd.

Figuur 3: Naleving op locatieniveau per verkoopkanaal - 17-jarige (N=138)

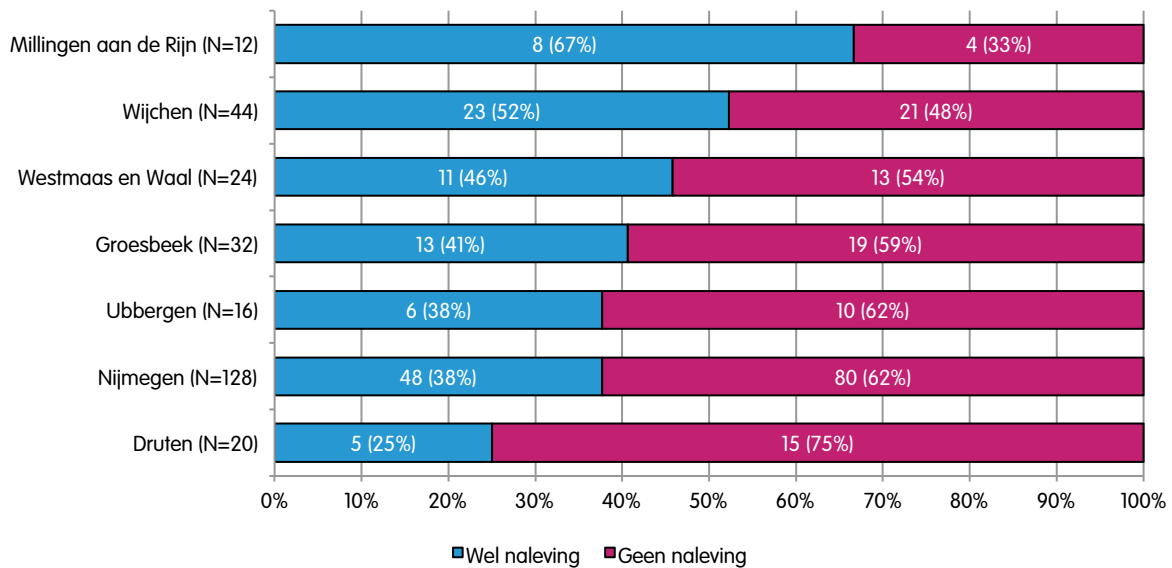
In figuur 4 zijn de nalevingscijfers op aankoopniveau zichtbaar. Te zien is dat er bij 114 aankoopogingen (41%) uitgevoerd door zeventienjarige MysteryKids correct wordt nageleefd, bij 162 aankoopogingen (59%) wordt niet correct nageleefd. Bij de aankoopogingen uitgevoerd door vijftienjarige MysteryKids is de naleving procentueel hoger, bij 76 aankoopogingen (55%) wordt correct nageleefd.

Figuur 4: Naleving op aankoopniveau totaal - 17 en 15-jarige

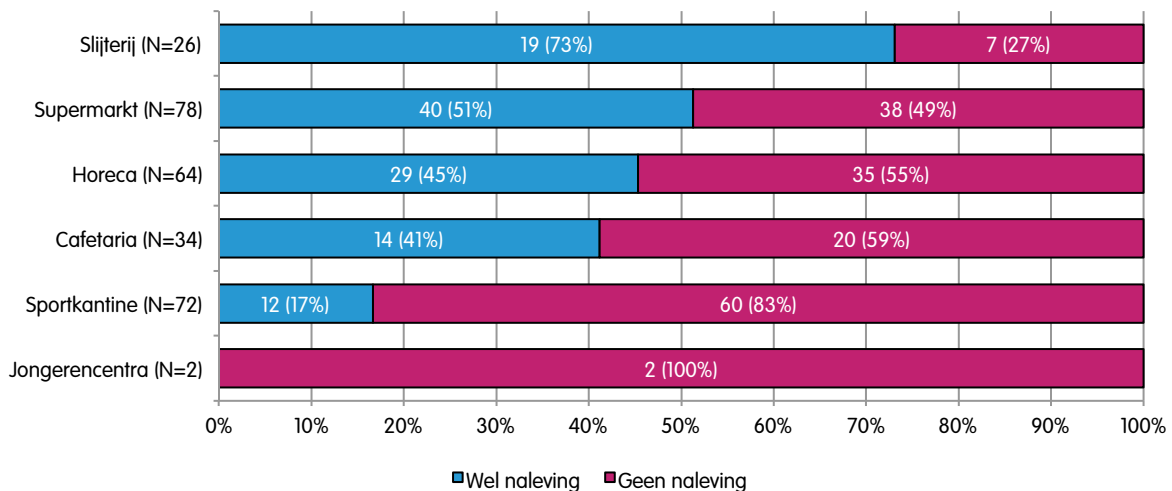
In figuur 5 (volgende pagina) zijn de nalevingscijfers op aankoopniveau zichtbaar per gemeente, uitgevoerd door zeventienjarige MysteryKids. Te zien is dat het percentage correcte naleving in de gemeente Millingen aan de Rijn het hoogst is (67%), in de gemeente Druten is dit percentage het laagst (25%).

Figuur 5: Naleving op aankoopniveau per gemeente - 17-jarige (N=276)

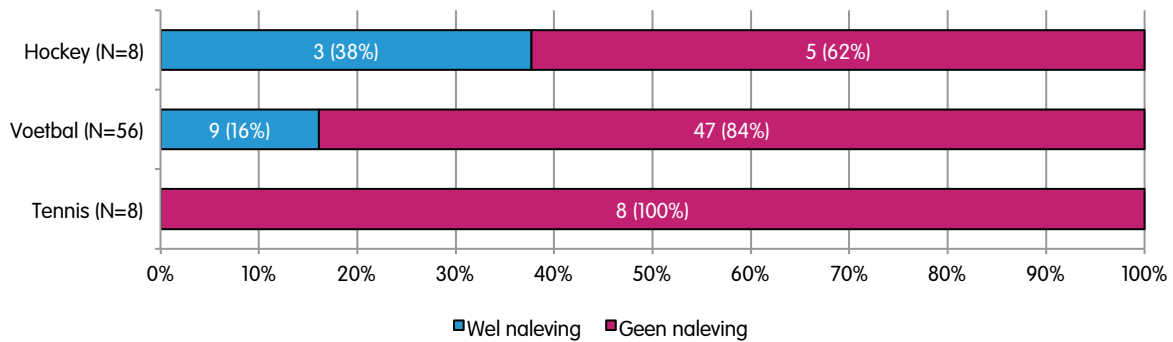
In figuur 6 zijn de nalevingscijfers op aankoopniveau zichtbaar per verkoopkanaal, uitgevoerd door zeventienjarige MysteryKids. Te zien is dat het percentage correcte naleving bij de slijterijen het hoogst is (73%), bij de sportkantines is dit percentage het laagst (17%).

Figuur 6: Naleving op aankoopniveau per verkoopkanaal - 17-jarige (N=276)

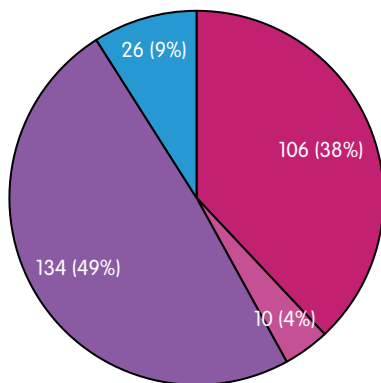
In figuur 6^{uitgelicht} (volgende pagina) zijn de nalevingscijfers op aankoopniveau van de sportkantines zichtbaar per sporttype, uitgevoerd door zeventienjarige MysteryKids. Te zien is dat de naleving bij de hockeyverenigingen procentueel het hoogst is (38%), bij de tennisverenigingen is geen naleving gemeten.

Figuur 6^{uitgelicht}: Naleving op aankoopniveau per sporttype - 17-jarige (N=72)

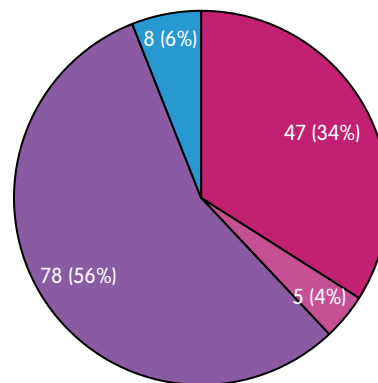
In figuur 7a en 7b zijn de diverse typen interventies zichtbaar. Te zien is dat er bij 106 aankoop pogingen (38%) niets is gevraagd aan de zeventienjarige MysteryKids, bij 10 pogingen (4%) enkel de leeftijd, bij 134 pogingen (49%) enkel het ID en bij 26 pogingen (9%) de leeftijd en het ID. Bij de aankoop pogingen uitgevoerd door vijftienjarige MysteryKids wordt in een ietwat mindere mate niets gevraagd (34% vs. 38%), er wordt meer naar ID gevraagd (56% vs. 49%) en er wordt ietwat minder naar leeftijd en ID gevraagd (6% vs. 9%).

Figuur 7a: Interventies - 17-jarige (N=276)

■ Niets gevraagd   ■ Alleen leeftijd gevraagd
■ Alleen ID gevraagd   ■ Leeftijd en ID gevraagd

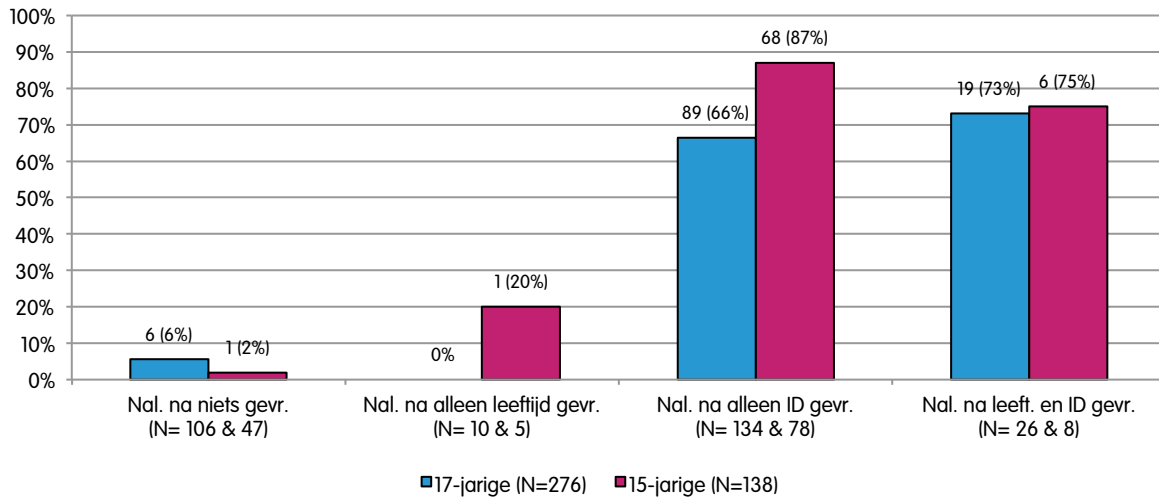
Figuur 7b: Interventies - 15-jarige (N=138)

■ Niets gevraagd   ■ Alleen leeftijd gevraagd
■ Alleen ID gevraagd   ■ Leeftijd en ID gevraagd

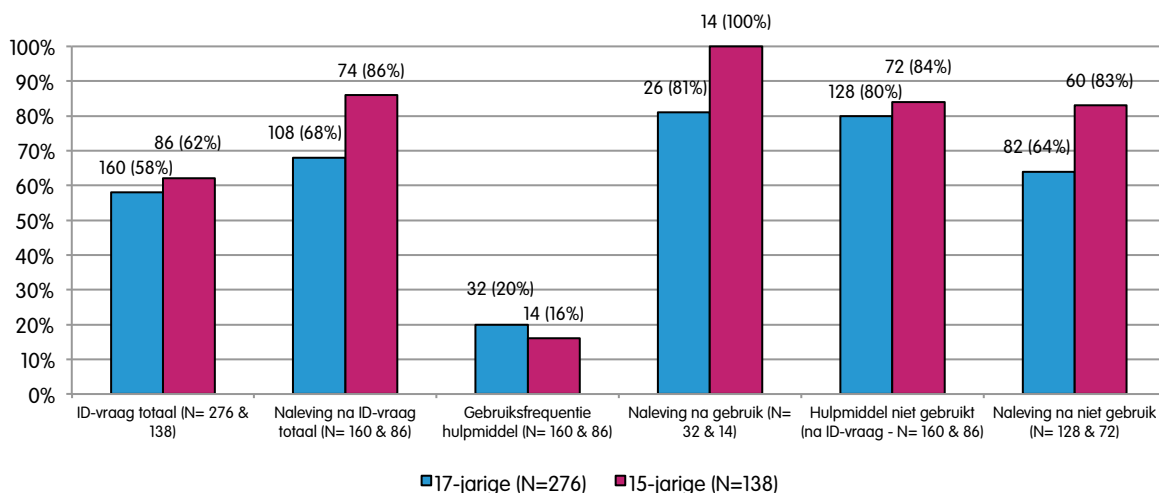
De vraag is nu welke gevolgen de diverse typen interventies hebben op de naleving. Dit is te zien in figuur 8 (volgende pagina). Allereerst is te zien dat men bij de interventie 'niets gevraagd' 6 keer (6%) correct naleeft bij de zeventienjarige en 1 keer (2%) bij de vijftienjarige MysteryKids. Bij deze zeven aankoop pogingen was er sprake van een interventie door schenktijden bij sportkantines. Dit zijn vastgestelde tijden waarin geen alcoholische dranken worden geschonken, ongeacht de leeftijd van de koper. Aangezien er rondom ditzelfde tijdstip bij andere sportkantines wel alcoholische dranken werden geschonken, worden deze pogingen beschouwd als een geldige poging met een correcte naleving. Verder is te zien dat er op basis van de interventie 'enkel leeftijd gevraagd' eenmaal wordt nageleefd bij de aankoop pogingen uitgevoerd door vijftienjarige MysteryKids (in de aankoop poging ter sprake werd de jongere enkel op basis van leeftijdsvraag de toegang tot de locatie geweigerd). Op basis van de interventie 'enkel ID gevraagd', wordt 89 keer (66%) bij zeventienjarige en 68 keer (87%) bij vijftienjarige MysteryKids correct nageleefd, op basis van leeftijd en ID gevraagd, wordt 19 keer (73%) bij zeventienjarige en 6 keer (75%) bij vijftienjarige MysteryKids correct nageleefd.

Figuur 8: Naleving na interventies totaal - 17 en 15-jarige

In figuur 8^{uitgelicht} zijn de totale ID-vraag, de naleving na deze totale ID-vraag, de gebruiksfrequentie van hulpmiddelen en de naleving als gevolg hiervan zichtbaar. Te zien is dat er in totaal 160 keer (58%) bij zeventienjarige en 86 keer (62%) bij vijftienjarige MysteryKids om het ID is gevraagd door de verstrekkers, als gevolg hiervan wordt 108 keer (68%) en 74 keer (86%) correct nageleefd. Daarnaast is zichtbaar dat er 32 keer (20%) bij zeventienjarige en 14 keer (16%) bij vijftienjarige MysteryKids een hulpmiddel is gebruikt bij de beoordeling van legitimatiebewijzen - denk hierbij aan digitale pop-ups waarop de datum van vandaag minus 18 jaar staat weergegeven, intoetssystemen in de kassa die uitrekenen of de aspirant-koper oud genoeg is en ID-swipers(checkers). Als gevolg van het gebruik van een hulpmiddel, is de naleving 81% en 100%. Er zijn in 128 gevallen (80%) en in 72 gevallen (84%) géén hulpmiddelen gebruikt (na ID-vraag), de naleving als gevolg hiervan is 64% en 83%.

Figuur 8^{uitgelicht}: ID-vraag totaal, naleving na ID-vraag, gebruiksfrequentie hulpmiddel en naleving als gevolg - 17 en 15-jarige

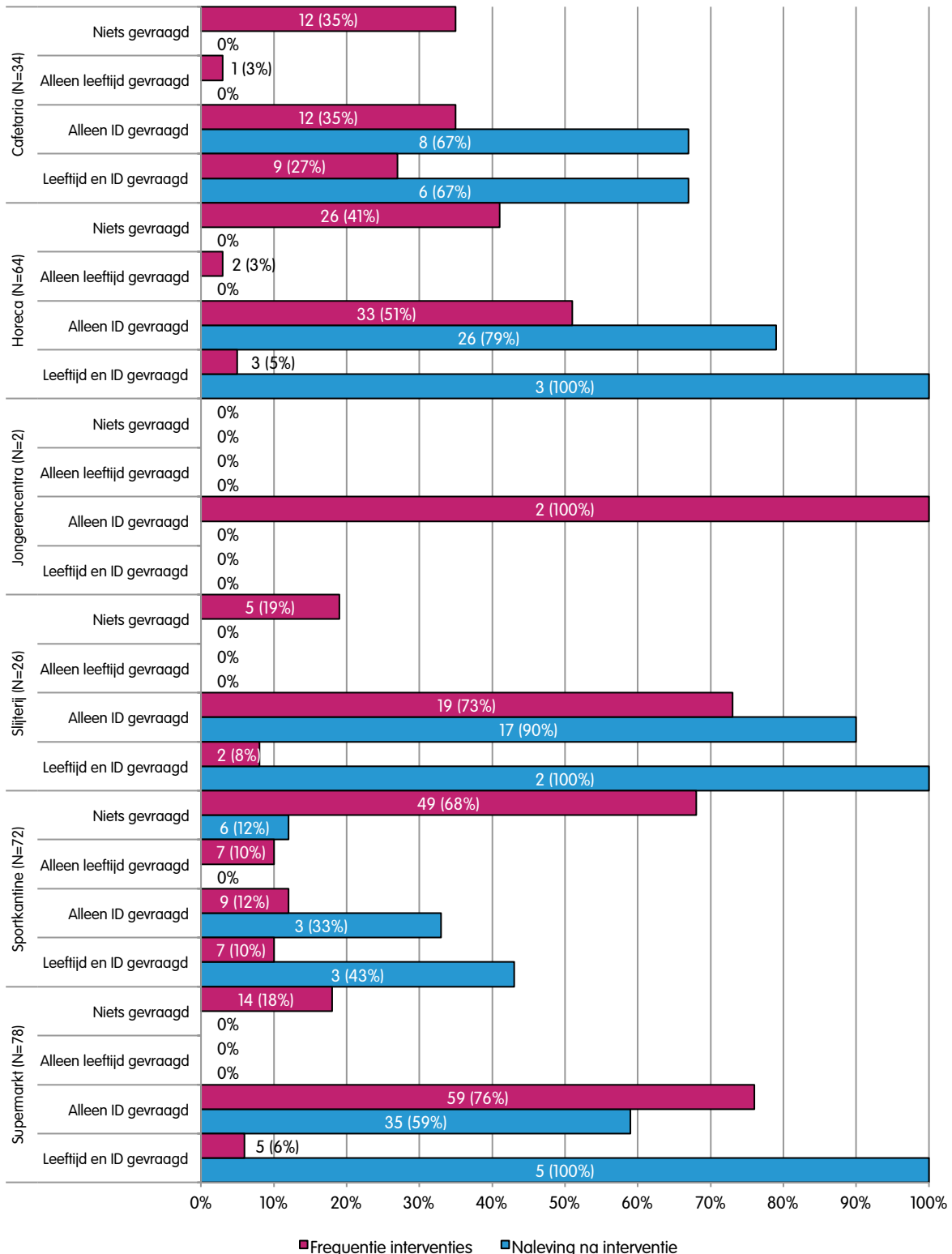

In figuur 9 (volgende pagina) zijn het aantal interventies en de naleving als gevolg hiervan per verkoopkanaal zichtbaar voor aankoop pogingen uitgevoerd door zeventienjarige MysteryKids. Deze figuur is hetzelfde te lezen en interpreteren als figuur 8, alleen zijn nu de interventies en de naleving na interventie opgesplitst.

Ter indicatie; bij de horeca is te zien dat 'niets gevraagd' en 'alleen leeftijd gevraagd' geen naleving oplevert. Als verstrekkers vervolgens om ID gaan vragen - al dan niet in combinatie met leeftijd, dan levert dit naleving op (79% en 100%). Overigens is bij drie horecalocaties deurbeleid waargenomen en getoetst met zeventienjarige MysteryKids, in alle gevallen resulteerde dit in correcte naleving. Dit deurbeleid is (vergelijkbaar met de voorheen besproken waardering van schenktijden) gewaardeerd als correcte naleving.

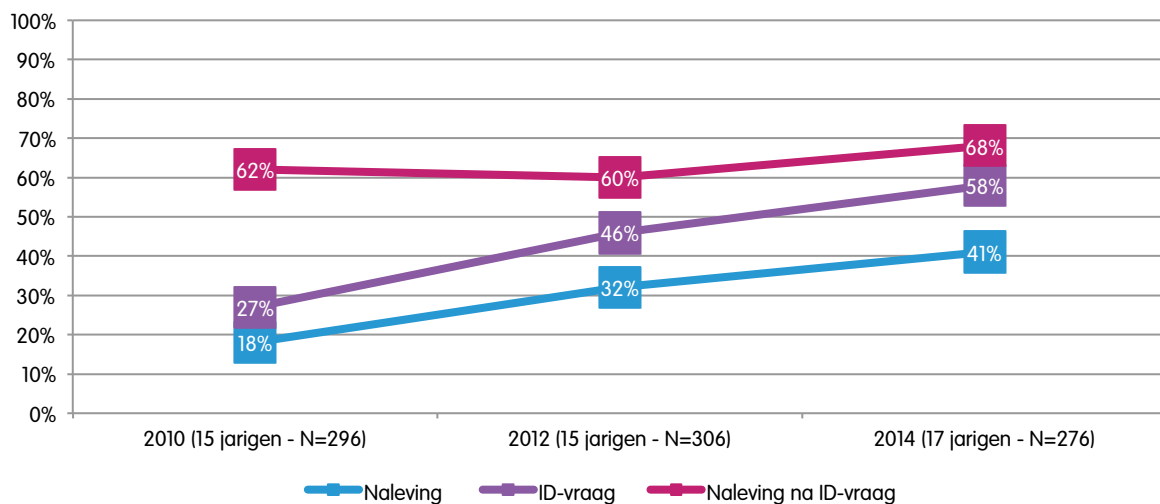
Figuur 9: Interventies en naleving na interventies per verkoopkanaal - 17-jarige (N=276)

In figuur 10a en 10b zijn de naleving, de ID-vraag en de naleving na ID-vraag per onderzoekjaar zichtbaar. In figuur 10a zijn de metingen in 2014 uitgevoerd door zeventienjarige MysteryKids, in figuur 10b zijn de metingen in 2014 uitgevoerd door vijftienjarige MysteryKids. De vergelijking tussen de onderzoekjaren wordt beperkt tot deze drie onderwerpen (vergelijkingen vanuit de stoplichtmethodiek voor aankoop pogingen uitgevoerd door vijftienjarige MysteryKids zijn niet mogelijk, aangezien hiervoor twee metingen per locatie vereist zijn).

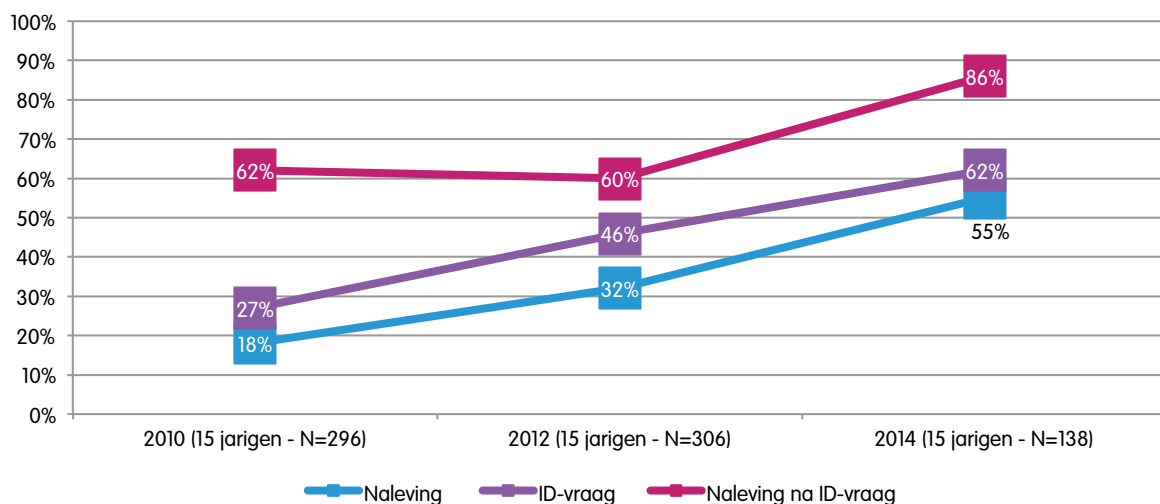
In figuur 10a is te zien hoe de naleving, de ID-vraag en de naleving na ID-vraag stijgingen doormaken vanaf 2012; van 32% naleving in 2012 tot 41% in 2014, van 46% ID-vraag in 2012 tot 58% in 2014 en van 60% naleving na ID-vraag in 2012 tot 68% in 2014.

Figuur 10a: Naleving, ID-vraag en naleving na ID-vraag in overzicht (2014 = 17 jarigen)

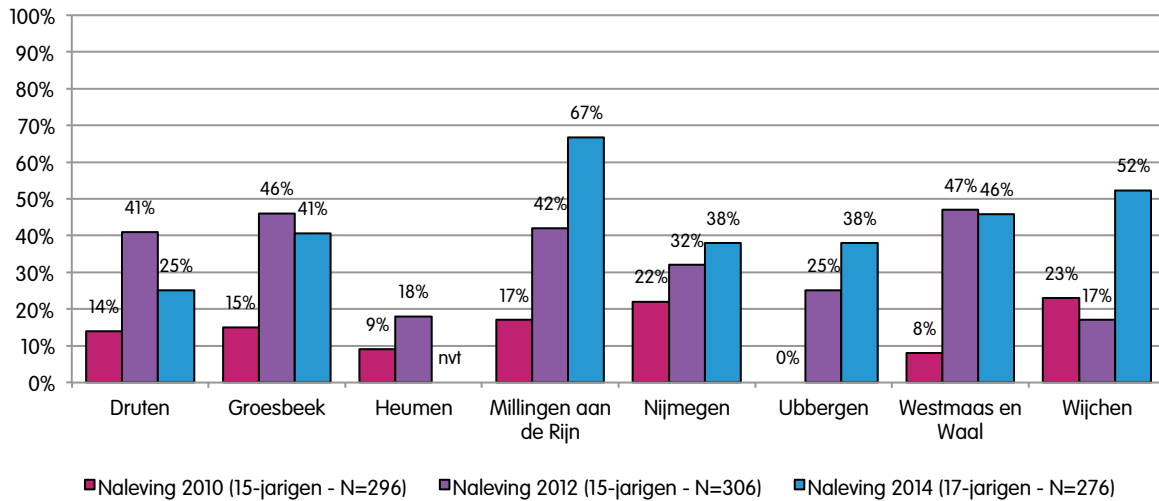
In figuur 10b is te zien hoe zowel de naleving, de ID-vraag en de naleving na ID-vraag stijgingen doormaken vanaf 2012; van 32% naleving in 2012 tot 55% in 2014, van 46% ID-vraag in 2012 tot 62% in 2014 en van 60% naleving na ID-vraag in 2012 tot 86% in 2014.

Figuur 10b: Naleving, ID-vraag en naleving na ID-vraag in overzicht (2014 = 15 jarigen)

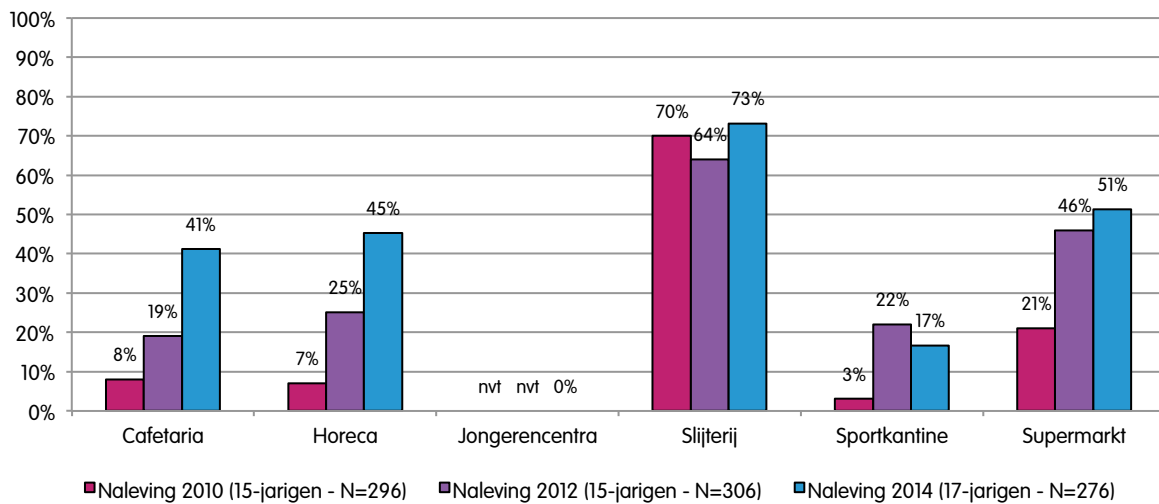
In figuur 11 is de naleving op aankoopniveau per gemeente, per onderzoekjaar in overzicht weergegeven.

Figuur 11: Naleving op aankoopniveau per gemeente in overzicht (2014 = 17-jarigen)

In figuur 12 is de naleving op aankoopniveau per verkoopkanaal, per onderzoekjaar in overzicht weergegeven.

Figuur 12: Naleving op aankoopniveau per verkoopkanaal in overzicht (2014 = 17-jarigen)

Bijlage 1 - overzichtstabellen

TABEL 2: AANTAL LOCATIES, AANTAL POGINGEN, NALEVING, INTERVENTIES, NALEVING NA ID-VRAAG, GEBRUIKSFREQUENTIE HULPMIDDELEN EN NALEVING ALS GEVOLG PER GEMEENTE											
	Pogingen	Naleving %	Niets gevraagd %	Leeftijd %	ID %	Leeftijd en ID %	ID-vraag totaal %	Nal. na ID- vraag %	Gebruik hulpm. %	Nal. na gebruik %	
Druten	20	5 25%	9 45%	2 10%	9 45%	0 0%	9 45%	5 56%	2 22%	2 100%	
	10	7 70%	2 20%	1 10%	7 70%	0 0%	7 70%	7 100%	3 43%	3 100%	
Groesbeek	32	13 41%	9 28%	3 9%	14 44%	6 19%	20 63%	12 60%	3 15%	3 100%	
	16	6 38%	7 44%	1 6%	5 31%	3 19%	8 50%	6 75%	2 25%	2 100%	
Miltingen aan de Rijn	12	8 67%	1 8%	1 8%	4 34%	6 50%	10 83%	8 80%	0 0%	0 0%	
	6	4 67%	1 17%	1 17%	4 66%	0 0%	4 67%	4 100%	1 25%	1 100%	
Nijmegen	128	48 38%	58 45%	2 2%	61 48%	7 5%	68 53%	43 63%	14 21%	9 64%	
	64	32 50%	24 37%	2 3%	35 55%	3 5%	38 59%	30 79%	6 16%	6 100%	
Ubbergen	16	6 38%	7 44%	1 6%	5 31%	3 19%	8 50%	6 75%	4 50%	3 75%	
	8	5 63%	3 37%	0 0%	4 50%	1 13%	5 63%	5 100%	0 0%	0 0%	
Westmaas en Waal	24	11 46%	8 33%	0 0%	15 63%	1 4%	16 67%	11 69%	4 25%	4 100%	
	12	8 67%	3 25%	0 0%	9 75%	0 0%	9 75%	8 89%	2 22%	2 100%	
Wijchen	44	23 52%	14 32%	1 2%	26 59%	3 7%	29 66%	23 79%	5 17%	5 100%	
	22	14 64%	7 32%	0 0%	14 64%	1 4%	15 68%	14 93%	0 0%	0 0%	
TOTAAL 17 jarig	276	114 41%	106 38%	10 4%	134 49%	26 9%	160 58%	108 68%	32 20%	26 81%	
TOTAAL 15 jarig	138	76 55%	47 34%	5 4%	78 56%	8 6%	86 62%	74 86%	14 16%	14 100%	

TABEL 3: AANTAL LOCATIES, AANTAL POGINGEN, NALEVING, INTERVENTIES, NALEVING NA ID-VRAAG, GEBRUIKSFREQUENTIE HULPMIDDELEN EN NALEVING ALS GEVOLG PER VERKOOPIKANAAL												
	Pogingen	Naleving %	Niets gevraagd %	Leeftijd %	ID %	Leeftijd en ID %	ID-vraag totaal %	Nal. na ID- vraag %	Gebruik hulpm. %	Nal. na gebruik %		
Cafeteria	17 jarig 34	14 41%	12 35%	1 3%	12 35%	9 27%	21 62%	14 67%	1 5%	1 100%		
	15 jarig 17	10 59%	6 35%	0 0%	10 59%	1 6%	11 65%	10 91%	0 0%	0 0%		
Horeca	17 jarig 64	29 45%	26 40%	2 3%	33 52%	3 5%	36 56%	29 81%	0 0%	0 0%		
	15 jarig 32	17 53%	13 41%	1 3%	18 56%	0 0%	18 56%	17 94%	0 0%	0 0%		
Jongerecentra	17 jarig 2	0 0%	0 0%	0 0%	2 100%	0 0%	2 100%	0 0%	0 0%	0 0%		
	15 jarig 1	0 0%	0 0%	0 0%	1 100%	0 0%	1 100%	0 0%	0 0%	0 0%		
Slijterij	17 jarig 26	19 73%	5 19%	0 0%	19 73%	2 8%	21 81%	19 90%	4 19%	4 100%		
	15 jarig 13	11 85%	0 0%	0 0%	10 77%	3 23%	13 100%	11 85%	2 15%	2 100%		
Sportkantine	17 jarig 72	12 17%	49 68%	7 10%	9 12%	7 10%	16 22%	6 38%	2 13%	1 50%		
	15 jarig 36	10 28%	23 64%	3 8%	7 20%	3 8%	10 28%	8 80%	1 10%	1 100%		
Supermarkt	17 jarig 78	40 51%	14 18%	0 0%	59 76%	5 6%	64 82%	40 63%	25 39%	20 80%		
	15 jarig 39	28 72%	5 13%	1 3%	32 82%	1 2%	33 85%	28 85%	11 33%	11 100%		
TOTAAL 17 jarig	276	114 41%	106 38%	10 4%	134 49%	26 9%	160 58%	108 68%	32 20%	26 81%		
TOTAAL 15 jarig	138	76 55%	47 34%	5 4%	78 56%	8 6%	86 62%	74 86%	14 16%	14 100%		

Nuchter, Kenniscentrum Leefijdsgrenzen

Jonkerbosplein 52, 6534 AB Nijmegen

T 024 352 98 54

info@nuchter.nl

www.nuchter.nl